IES SAN TOME DE FREIXEIRO

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO

1º BACHARELATO

CURSO 2019-20

ÍNDICE

Páx

1- OBXECTIVOS XERAIS DO BACHARELATO 3
2- METODOLOXÍA DIDÁCTICA 4
3- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS 5
3.1. LIBRO DE TEXTO 5
4- PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN 5
4.1- INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN..6
4.2- SISTEMAS DE CUALIFICACIÓN..6
4.3- AVALIACIÓN INICIAL 6
5- PUBLICIDADE Ó ALUMNADO E PAIS..6
6- PROCEDEMENTOS DE RECUPERACIÓN 7
7- CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR DO CENTRO 7
7.1- AVALIACIÓN DO PLAN LECTOR..7
8- AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DOCENTE...9
9- UTILIZACIÓN DAS TIC no BAC 9
10- PROGRAMACIÓN DE HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO...10
10.1.1- SECUENCIACIÓN DE CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN 10
10.1.2- OBXECTIVOS, CONTIDOS , CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMP. CLAVE13
10.1.3- Concreción dos estándares e INDICADORES DE LOGRO 26

1. OBXECTIVOS XERAIS DO BACHARELATO

O bacharelato contribuira a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das

persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.

o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

2. METODOLOXÍA DIDÁCTICA

Como **principios metodolóxicos** deberáse favorecer o traballo individual e en grupo, o pensamento autónomo, crítico e rigoroso, o uso das técnicas e hábitos de investigación en distintos campos do saber, a capacidade do alumnado de aprender por si mesmo, asi como a transferencia e a aplicación do aprendido. O alumnado de bacharelato debe adquirir, ademais, a capacidade de expresarse correctamente en público asi como un manexo adecuado da información en diferentes soportes e procedente de distintas fontes, incluída a biblioteca escolar, en liña co concepto de alfabetizacións múltiples.

Todalas materias que se integran no departamento son disciplinas ricas en información, nós pretendemos que os nosos alumnos e alumnas, ademáis de adquirir unha boa formación en contidos, desenvolvan unha actitude reflexiva e crítica ante a materia e unha madurez persoal, polo tanto debemos darlles a oportunidade de buscar a información de forma independente, e non sempre xa elaborada. Isto implica o tratamento de **fontes diversas,** un proceso que debe ser gradual.

A metodoloxía que se pretende seguir é de carácter comprensivo e debe contar coa **participación activa** do alumnado, tendo en conta que o importante non é tanto o que o profesor ensina, senón o que o alumno aprende. Para manter a atención dos alumnos, convén utilizar os novos medios técnicos como formas alternativas de buscar información.

As **saídas da aula**, perfectamente programadas e non como simple divertimento, facilitan a introducción dos alumnos nos mecanismos de investigación e son unha importante fonte de motivación.

Neste ensino activo e de indagación deben incluírse os **traballos en grupo dentro da aula**. Outro elemento primordial de toda **aprendizaxe comprensiva** é facer o maior uso posible das relacións dos novos coñecementos con esquemas que o alumno teña xa

adquiridos ou estean en fase de adquisición. Dada a simultaneidade dalgúns temas nos currículos de varias materias que se imparten no mesmo curso, é un recurso metodolóxico inestimable a **interdisciplinariedade.** En calquera caso, o método empregado debe ir sempre de acordo cos obxectivos que se pretenden conseguir.

Preténdese tamén que o alumnado domine, ao final do curso escolar, un vocabulario científico das materias. **A gradación na adquisición do vocabulario** corresponderase cunha gradación na dificultade das unidades, que esixen formulacións cada vez máis profundas. Ao final de cada unidade introducirase unha actividade de síntese a través da cal o alumno deberase lembrar do vocabulario xa estudiado.

A utilización do contorno próximo na medida do posible é tamén un dos puntos básicos que hai que ter en conta.

A contextualización nos períodos históricos é outro aspecto clave no estudo de tódas as materias. Por iso é fundamental a utilización de eixes cronolóxicos, esquemas e resumos.

Todo o anteriormente exposto conséguese mediante a utilización na aula de **tratamentos diferentes da información** e alternando os procedementos de traballo. A todo isto é necesario engadirlle a observación de diapositivas, atlas, a lectura de fontes iconográficas, a utilización periódica de libros diferentes ao libro de texto, os comentarios en grupo e os vídeos, que actúan como **actividade globalizadora.** Ao comezo de cada unidade son necesarias as clases expositivas, pois é tarefa do profesor centrar os aspectos máis relevantes de cada unidade didáctica.

3. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

O departamento dispón dos seguintes recursos:

- Unha colección completa de diapositivas de arte.
- Bibliografía histórica e xeográfica para consulta do profesorado.
- Unha colección de DVD de Hª de España para 2º de Bacharelato.
- Unha colección de arte:"Los genios de la pintura"
- Dos colecciones de 10 DVD de Historia general del arte

Ademáis destes materiais de uso común, cada profesor é responsable da elaboración dos seus propios materiais de aula segundo as necesidades da súa programación.

3.1. LIBRO DE TEXTO

1º BAC: Historia do Mundo Contemporáneo. Edit. Santillana.
ISBN: 978-84-8224-836-3

4. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Na etapa de bacharelato a avaliación debe fundamentarse nos seguintes principios:

- Continuidade, que fai referencia á necesidade de entender a avaliación como un proceso no que poderemos distinguir diferentes momentos: inicio, proceso-desenvolvemento e fin.
- Sistematicidade, que alude á necesidade de establecer a forma de seguimento de acordo cun plan previamente trazado, que deberá ser levado a cabo con rigor.
- Flexibilidade, que implica a posibilidade de utilizar no proceso avaliador, e sempre en función dos obxectivos trazados, diversidade de técnicas e instrumentos de rexistro.

Tendo en conta estes principios os procedementos de avaliación consistirán en:

- A observación directa do traballo realizado polos alumnos e alumnas.
- A análise das tarefas e actividades desenvolvidas.
- A corrección de probas específicas.

4.1. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos de avaliación comprenden un conxunto de técnicas que permiten a obtención de datos sobre a evolución do proceso de aprendizaxe do alumnado. Estas técnicas poden ser:

De observación, directa e indirecta realizadas de forma sistemática.

Entrevistas, probas escritas e orais e cuestionarios.

Estas técnicas concretaranse en actividades de avaliación que abarquen ámbitos diversos, entre eles:

- Asociación entre conceptos.
- Elección da mellor resposta.
- Definición do significado.
- Exposición temática.
- Identificación e categorización de exemplos.
- Comentarios de imaxes, mapas e gráficos.
- Síntese por medio de resumos, mapas de contido, gráficos, etc.
- Comentarios e composicións de textos.

4.2. SISTEMA DE CUALIFICACIÓN

Os resultados da avaliación no BACHARELATO expresaranse nos termos seguintes: insuficiente (IN), suficiente (SU), ben (BE), notable (NT) e sobresaliente (SB), acompañadas dunha cualificación numérica na escala do 1 ao 10, sen cifras decimais, considerándose cualificación negativa o insuficiente e positivas as restantes, correspondendo ao IN do 1 ao 4, ao SU o 5, ao BE o 6, ao NT o 7 e 8 e ao SB o 9 e 10.

A cualificación final será a media aritmética das tres avaliacións. Cando a nota media das avaliacións resulte con números decimais aproximarase ao número entero máis próximo. Por exemplo, dende 4 a 4,5 aproximarase a 4. Dende 4,6 a 4,9 aproximarase a 5.

En caso de que un alumno ou alumna sexa sorprendido copiando nalgún control será cualificado/a nesa proba cun 0.

En cada avaliación o profesorado terá en conta, ademáis da nota das probas, as actividades desenvolvidas na aula, que contribuirán a subir a cualificación.

4.3. AVALIACIÓN INICIAL

Para a realización da avaliación inicial, cada profesor ou profesora elaborará e cualificará unha proba que medirá as competencias clave dos cursos anteriores, cuxos resultados serán rexistrados documentalmente.

4.4 Avaliación continúa

Periodicidade coa que se farán probas escritas (cada cantos temas, cantas por trimestre ou avaliación, etc.)

Realizarase como mínimo unha proba escrita por avaliación. O número de probas e o número de temas que entrarán en cada proba déixase a criterio de cada profesor/a.

Como se cualifican as probas, os traballos individuais ou colectivos, o traballo no caderno de clase, a observación do traballo na aula (ponderación, redondeo…)

A cualificación deste tipo de probas servirá para redondear a nota da avaliación cando esta resulte con números decimais. En caso de que un alumno ou alumna sexa sorprendido copiando nalgún control será cualificado/a nesa proba cun 0.

Como se calcula a cualificación de cada unha das avaliacións (ponderación, redondeo...)

A cualificación final será a media aritmética das probas realizadas nesa avaliación. Cando a nota media resulte con números decimais aproximarase ao número enteiro máis próximo, redondeando ó alza ou á baixa segundo a cualificación do traballo realizado polo alumnado.

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada (no seu caso)

Haberá UN EXAME de recuperación para CADA AVALIACIÓN que poderá ser despois de cada avaliación ou ó final de curso. O profesorado de cada materia decidirá a data de realización de dito exame.

É obrigatorio presentarse ao exame de recuperación para todos os alumnos e alumnas que obtiveran unha nota inferior a 4,5 na media da avaliación correspondente. A nota a considerar para a media final, será a máis alta, entre media da avaliación e a da propia recuperación,

agás os casos nos que no exame de recuperación teñan unha nota máis de 1,5 inferior á obtida na media da avaliación correspondente

Como se calcula a cualificación final da materia na avaliación ordinaria:

A cualificación final será a media aritmética das tres avaliacións. Cando a nota media das avaliacións resulte con números decimais aproximarase ao número enteioro máis próximo. Por exemplo, dende 4 a 4,5 aproximarase a 4. Dende 4,6 a 4,9 aproximarase a 5.

5. PUBLICIDADE Ó ALUMNADO E PAIS

Ao comezo do curso o profesorado informará aos seus alumnos da metodoloxía que vai empregar e os procedementos de avaliación que vai utilizar. Ademais, o alumnado e os pais poderán ter acceso ao contido desta programación e aclarar calquera dúbida relacionada coa materia dirixíndose en primeiro lugar á Xefatura de Estudos do centro e en segundo lugar á Xefatura do Departamento.

6. PROCEDEMENTOS DE RECUPERACIÓN

Haberá un EXAME DE RECUPERACIÓN en cada avaliación para o alumnado que suspenda a materia. Cada profesor, na súa aula, decidirá a data da realización do exame que poderá ser despois de cada avaliación ou ó final de curso.

Proba extraordinaria de setembro: Os alumnos e alumnas que non superen a materia en xuño terán dereito a recuperala en setembro mediante un exame cuxas datas serán determinadas pola xefatura de estudos.

Características da proba de setembro:

A proba comprenderá 5 preguntas cada unha das cales se valorará en 2 puntos:

1ª pregunta: 5 definicións ou respostas curtas.

2ª e 3ª pregunta: Comentario de gráficos, textos ou mapas.
4ª e 5ª : preguntas teóricas

7. CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR DO CENTRO

O Curriculo de Educación Secundaria de Galicia, no seu Anexo IV, establece o Proxecto Lector do Centro: "...O profesorado de todas e cada unha das áreas e materias de todos os niveis educativos, **incluirá nas súas programacións as actividades previstas no proxecto segundo a temporalización que nel se acorde**, determinando a dedicación real dun tempo mínimo diario para a lectura e a inclusión de prácticas de comprensión e fomento da lectura e da escritura...". "...Realizarase unha avaliación continuada dos avances ou dificultades da posta en marcha do proxecto e das súas concrecións nos plans anuais de lectura. Para a avaliación de aspectos relacionados co hábito lector teranse en conta non só os índices de lectura, senón tamén a capacidade do alumnado para avanzar na súa competencia literaria e ser quen de enfrontarse a textos cada vez máis complexos, así como a súa actitude diante da lectura como medio para a aprendizaxe, fonte de pracer e recurso para o desenvolvemento persoal".

Existen catro dimensións xerais da competencia lingüística, que son:

- **Falar e escoitar**, é dicir, ser competente na expresión e comprensión de mensaxes orais que se intercambian en situacións cominicativas diversas.
- **Ler**, é dicir, ser competente á hora de comprender e usar textos diferentes con intencións comunicativas tamén diferentes.
- **Escribir**, é dicir, ser competente á hora de compoñer diferentes tipos de texto e documentos con intencións comunicativas diversas.

7.1. AVALIACIÓN DO PLAN LECTOR

O dominio e progreso das competencias lingüísticas nas dimensións de falar e escoitar, e ler e escribir, terá que comprobarse a través do uso que fai o alumnado en situacións comunicativas diversas. Poden servir de pautas os seguintes exemplos de situacións, actividades e tarefas, que na súa maioría se realizan diariamente e que se poden considerar para avaliar a consecución desta competencia:

FALAR E ESCOITAR

- Presentación de debuxos, fotografías, mapas etc. coa intención de que o alumnado, individualmente ou en grupo reducido, describa, narre, explique, razoe, xustifique, valore a propósito da información que ofrecen estes materiais.

- Presentación pública, por parte do alumnado, dalgunha produción elaborada persoalmente ou en grupo, sobre algúns dos temas que poidan tratrse en clase.

- Exposición en voz alta dunha argumentación, dunha opinión persoal, dos coñecementos que se teñen arredor algún tema puntual, como resposta a preguntas concretas ou a cuestións máis xerais, como poden ser: "Que sabes de...?", "Que pensas de...?". "Que queres facer con...?". Que valor das a...?". "Que consello darías neste caso?".

LER

- Facer **lectura en voz alta,** en todas as sesións de clase, da parte correspondente aos contidos que hai que tratar nesa sesión, do libro de texto ou calquera outro documento usado como recurso, e avaliar certos aspectos como: velocidade, entonación, corrección, ritmo, fonética.

- A partir da lectura do enunciado das actividades que hai que desenvolver, obter a idea principal da cuestión que se propón, para poder dar a resposta adecuada. Sobre todo, da lectura dos enunciados dos exercicios.

- A partir da lectura dun texto determinado (periódico, revista…), indicar que cadro, que representación, que gráfico, que título de entre diversos posibles é o máis adecuado para o conxunto do texto ou para algunha parte, e extraer conclusións.

- Busca e realización de biografías de grandes personaxes e lectura de parte destas.

ESCRIBIR

- Compoñer un texto libre sobre un determinado tema, a partir dalgunha razón que o faga necesario.

- A partir da lectura dun texto determinado, elaborar un resumo.

- Escribir ao ditado ou realizar outro exercicio ou actividade que o profesor pode propoñer en calquera momento como complemento aos contidos tratados nas sesións de traballo.

8. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DOCENTE

O procedemento para realizar o seguimento da programación e a súa avaliación farase coincidir coas sesións de avaliación, nas que se considerarán, entre outros, os seguintes aspectos:

Sesión de avaliación tras a avaliación inicial.

Nesta sesión de avaliación, como consecuencia da valoración realizada na avaliación inicial, estudarase se a planificación prevista é a adecuada no tocante a:

- Se o alumnado posúe os coñecementos previos necesarios para abordar esta programación docente e, no caso contrario, medidas que se adoptarán.
- Os contidos que se desenvolverán e a súa secuenciación.
- Se as estratexias metodolóxicas previstas son as máis adecuadas para este grupo.

- A organización temporal prevista.
- Se o tipo de actividades previstas é o adecuado ao grupo de alumnado.

Sesións da primeira e segunda avaliación.

Nestas sesións de avaliación analizarase o desenvolvemento da programación docente valorando os seguintes aspectos:

- Se o alumnado vai adquirindo os coñecementos e competencias previstos.
- Se a súa organización temporal está sendo a adecuada.
- Se as estratexias metodolóxicas desenvolvidas son as máis adecuadas.
- Balance xeral e propostas de mellora.

Sesión da terceira avaliación.

Nesta sesión realizarase unha avaliación do desenvolvemento da programación docente facendo maior fincapé nos seguintes aspectos:

- Grao no que se desenvolveu a programación docente.
- Valoración dos resultados académicos, é dicir, en que grao se conseguiron as aprendizaxes e competencias básicas previstas no alumnado.
- En que medida funcionaron as propostas de mellora introducidas nas anteriores sesións de avaliación.
- Análise xeral: valoración do conseguido, análise das posibles causas das dificultades atopadas, propostas de mellora e/ou revisión dalgúns aspectos da programación docente.

9. UTILIZACIÓN DAS TIC NO BACHARELATO

PÁXINAS WEB DE INTERESE

http://www.historiasiglo20.org

10. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

A LOMCE (Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación) establece cambios na estrutura, nos obxectivos, na organización dos contidos e na metodoloxía dalgunhas materias, que substitúen ós da lei anterior.

Durante este curso 2016-17 a LOMCE aplícase en todos os cursos de Bacharelato.

10.1. HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO

O estudo da materia de Historia do Mundo Contemporáneo é esencial para o coñecemento e a comprensión do mundo actual. Non menos importante é o seu carácter formativo, xa que desenvolve capacidades e técnicas intelectuais propias do pensamento abstracto e formal, tales como a observación, a análise, a interpretación, a capacidade de comprensión e o sentido crítico. Por outra banda, a historia contribúe decisivamente á formación de cidadáns e cidadás responsables, conscientes dos seus dereitos e das súas obrigas, así como da herdanza recibida e do seu compromiso coas xeracións futuras.

Historia do Mundo Contemporáneo pretende ofrecer unha visión de conxunto dos procesos históricos fundamentais do mundo pero prestando, cando é preciso, unha especial atención a España e a Galicia.

A cronoloxía debe ser o eixe do coñecemento histórico, porque non hai historia sen acontecementos, e no histórico está presente a idea de cambio, e precisamente para explicar tal cambio debemos recorrer á multiplicidade de sectores que compoñen a vida cotiá.

10.1.1. SECUENCIACIÓN DE CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

1º TRIMESTRE

TEMA 1: A EUROPA DO ANTIGO RÉXIME

- A economía señorial
- A sociedade estamental
- Absolutismo monárquico
- A crise do Antigo Réxime

TEMA 2: A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL E O CAPITALISMO

- A revolución industrial en Gran Bretaña
- A expansión da industrialización
- Capitalismo e sociedade de clases
- Cara a unha sociedade urbana e industrial

TEMA 3: LIBERALISMO E NACIONALISMO NO SÉCULO XIX

- A revolución francesa (1789-1799)
- Restauración e revolución liberal
- A construcción dos Estados nacionais
- Liberalismo e nacionalismo fora de Europa

TEMA 4 : OS NOVOS MOVEMENTOS SOCIAIS

- As orixes do movemento obreiro
- A época da Primeira Internacional
- A expansión do movemento obreiro
- A Segunda Internacional

TEMA 5 : AS GRANDES POTENCIAS EUROPEAS

- A Inglaterra vitoriana (1837-1901)
- Terceira República francesa (1870-1914)
- Os novos Estados unificados: Alemaña e Italia
- Os Imperios antigos: Austrohúngaro, Ruso e Otomano.
- Os sistemas de política internacional

TEMA 6 : A DOMINACIÓN EUROPEA DO MUNDO (1870-1914)

- A Segunda Revolución Industrial (1870-1914)
- O Imperialismo e as súas causas
- A repartición do mundo
- As novas potencias imperialistas
- A organización dos imperios coloniais

2ª TRIMESTRE

TEMA 7 : A PRIMEIRA GUERRA MUNDIAL

- As causas da guerra: A Paz Armada (1905-1914)
- A Gran Guerra /1914-1918)
- A paz dos vencedores
- As consecuencias da Guerra

TEMA 8 : A REVOLUCIÓN SOVIÉTICA E A URSS (1917-1941)

- A Rusia tsarista
- A revolución de febreiro de 1917
- A revolución de outubro de 1917
- De Lenin a Stalin
- A época de Stalin

TEMA 9 : A CRISE DE 1929 E A DEPRESIÓN ECONÓMICA MUNDIAL

- A Primeira Guerra Mundial
- Os Estados Unidos: da prosperidade á crise
- Da crise estadounidense á recesión internacional
- As políticas de recuperación da economía

TEMA 10 : AS DEMOCRACIAS E O ASCENSO DOS TOTALITARISMOS

- Democracias e dictaduras en Europa
- A Italia fascistas (1922-1939)
- A Alemaña nazi (1933-1939)

TEMA 11 : A SEGUNDA GUERRA MUNDIAL

- Causas da Segunda Guerra Mundial
- Desenvolvemento da Guerra
- Guerra total e dominio nazi
- As consecuencias da Guerra

3º TRIMESTRE

TEMA 12 : A GUERRA FRÍA E A POLÍTICA DE BLOQUES (1945-1989)

- A formación dun mundo bipolar
- Os conflictos da Guerra Fría
- Os anos da coexistencia pacífica
- Tensións internas e aumento da multipolaridade

TEMA 13 : DESCOLONIZACIÓN E TERCEIRO MUNDO

- As causas da descolonización
- As primeiras independencias asiáticas
- Os conflitos en Oriente Próximo
- Bandung e o pulo descolonizador
- Terceiro Mundo e os problemas herdados do colonialismo

TEMA 14 : BAIXO A INFLUENCIA DOS EUA: O MUNDO CAPITALISTA

- Os Estados Unidos de América: o lider mundial
- A evolución de Europa Occidental
- Camiño cara á unidade europea
- O"milagre" xaponés e os "dragóns asiáticos"
- As dificultades de América Latina
- A crise económica de 1973 e as súas consecuencias
- Os problemas económicos da fin do século XX

TEMA 15 : BAIXO A INFLUENCIA SOVIÉTICA: O MUNDO COMUNISTA

- As democracias populares
- A URSS despois de Stalin
- A China comunista
- Expansión e crise do comunismo

10.1.2- OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. O Antigo Réxime			
a b c d e h	B1.1. Trazos do Antigo Réxime.	B1.1. Definir e esquematizar os trazos do Antigo Réxime, describindo os seus aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais, utilizando diferentes tipos de diagramas.	HMCB1.1.1. Extrae os trazos do Antigo Réxime dun texto proposto que os conteña.	CSC CAA CCL
			HMCB1.1.2. Obtén e selecciona información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa ao Antigo Réxime.	CSC CAA CCL CD
			HMCB1.1.3. Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais.	CSC CAA CCL CCEC
			HMCB1.1.4. Elabora mapas conceptuais que explican os trazos característicos do Antigo Réxime.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B1.2. Transformacións no Antigo Réxime: economía, poboación e sociedade.	B1.2. Distinguir as transformacións no Antigo Réxime enumerar as que afectan a economía, a poboación e a sociedade.	HMCB1.2.1. Explica as transformacións do Antigo Réxime que afectan a economía, a poboación e a sociedade.	CSC CAA CCL
			HMCB1.2.2. Analiza a evolución dos trazos do Antigo Réxime do século XVII e o século XVIII.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B1.3. Revolucións e parlamentarismo en Inglaterra.	B1.3. Explicar o parlamentarismo inglés do século XVII resumindo as características esenciais do sistema e valorando o papel das revolucións para alcanzar as transformacións necesarias para logralo.	HMCB1.3.1. Describe as características do parlamentarismo inglés a partir de fontes históricas.	CSC CCEC CCL
			HMCB1.3.2. Distingue as revolucións inglesas do século XVII como formas que promoven o cambio político do Antigo Réxime.	CSC CCEC CCL
a b c d e h	B1.4. O pensamento da Ilustración.	B1.4. Relacionar as ideas da Ilustración co Liberalismo de comezo do século XIX, establecendo elementos de coincidencia entre ambas as ideoloxías.	HMCB1.4.1. Enumera e describe as ideas da Ilustración e as do Liberalismo de comezos do século XIX.	CSC CCEC CCL
			HMCB1.4.2. Establece as semellanzas e AS diferenzas entre as ideas da Ilustración e o Liberalismo de comezos do século XIX.	CSC CCEC CCL

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e g h	B1.5. Relacións internacionais: equilibrio europeo.	B1.5. Describir as relacións internacionais do Antigo Réxime demostrando a idea de equilibrio europeo.	HMCB1.5.1. Sitúa en mapas de Europa os países ou reinos en función dos conflitos en que interveñen.	CSC CAA CD
a b c d e h m n	B1.6. Manifestacións artísticas do momento.	B1.6. Diferenciar manifestacións artísticas do Antigo Réxime e seleccionar as obras máis destacadas.	HMCB1.6.1. Distingue e caracteriza obras de arte do Rococó.	CSC CCEC CCL CAA
	Bloque 2. As revolucións industriais e as súas consecuencias sociais			
a b c d e h l	B2.1. Revolución industrial: concepto, factores que a fan posible (económicos, sociais e ideolóxicos).	B2.1. Obter información que permita explicar as revolucións industriais do século XIX, seleccionándoa das fontes bibliográficas ou en liña nas que se ache dispoñible.	HMCB2.1.1. Identifica as causas da primeira Revolución Industrial.	CSC CAA CCL
a b c d e h l	B2.2. Revolución ou revolucións industriais: características. Transformacións técnicas e novas fontes de enerxía.	B2.2. Describir as Revolucións Industriais do século XIX e establecer os seus trazos característicos e as súas consecuencias sociais	HMCB2.2.1. Explica razoadamente a evolución cara á segunda Revolución Industrial.	CSC CAA CCL
			HMCB2.2.2. Analiza comparativa e esquematicamente as dúas revolucións industriais.	CSC CAA CCL
a b c d e g h m p	B2.3. Protagonismo de Gran Bretaña e extensión do proceso de industrialización a outras zonas de Europa. Industrialización extraeuropea. Industrialización española e galega.	B2.3. Enumerar os países que iniciaron a industrialización, localizalos adecuadamente e establecer as rexións onde se produce ese avance.	HMCB2.3.1. Localiza nun mapa os países industrializados e as súas rexións industriais.	CSC CAA CD
			HMCB2.3.2. Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.	CSC CAA CCL CMCCT
			HMCB2.3.3. Debate en torno ao éxito ou o fracaso da industrialización en España e en Galicia.	CSC CAA

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e g h l	B2.4. Cambios debidos á Revolución Industrial: transportes, agricultura, poboación (migracións e novo concepto de cidade).	B2.4. Identificar os cambios nos transportes, na agricultura e na poboación que influíron ou foron consecuencia da Revolución Industrial do século XIX.	HMCB2.4.1. Sinala os cambios sociais máis relevantes do século XIX asociándoos ao proceso da Revolución Industrial.	CSC CAA CSIEE
			HMCB2.4.2. Describe a partir dun plano a cidade industrial británica.	CSC CAA CCL
			HMCB2.4.3. Identifica en imaxes os elementos propios da vida nunha cidade industrial do século XIX.	CSC CAA CCL CD
			HMCB2.4.4. Comenta mapas que expliquen a evolución da extensión das redes de transporte: ferrocarril, estradas e canles.	CSC CCL CD
a b c d e h m	B2.5. Economía industrial: pensamento e primeiras crises.	B2.5. Analizar e seleccionar ideas que identifiquen as características da economía industrial e do liberalismo económico.	HMCB2.5.1. Explica as causas e consecuencias das crises económicas e as súas posibles solucións a partir de fontes históricas.	CSC CAA CCL
a b c d e h m	B2.6. Nacemento do proletariado e organización da clase obreira: orixes do sindicalismo e correntes de pensamento; partidos políticos obreiros.	B2.6. Coñecer as correntes de pensamento que pretenden mellorar a situación da clase obreira do século XIX.	HMCB2.6.1. Compara as correntes de pensamento social da época da Revolución Industrial: socialismo utópico, socialismo científico e anarquismo.	CSC CAA CCL
			HMCB2.6.2. Distingue e explica as características dos tipos de asociacionismo obreiro.	CSC CCL
	Bloque 3. A crise do Antigo Réxime			
a b c d e h i	B3.1. Crise do Antigo Réxime: visión global.	B3.1. Analizar a evolución política, económica, social, cultural e de pensamento que caracteriza a primeira metade do século XIX, distinguindo os feitos, os personaxes e os símbolos, e encadrándoos en cada variable analizada.	HMCB3.1.1. Realiza eixes cronolóxicos que inclúan diacronía e sincronía dos acontecementos da primeira metade do século XIX.	CSC CAA CMCCT

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e h	B3.2. Nacemento dos EEUU.	B3.2. Describir as causas e o desenvolvemento da independencia de Estados Unidos, e establecer as causas máis inmediatas e as etapas da independencia.	HMCB3.2.1. Identifica xerarquías causais na guerra de independencia dos Estados Unidos a partir de fontes historiográficas.	CSC CCL CAA
a b c d e h	B3.3. Revolución Francesa de 1789: aspectos políticos e sociais.	B3.3. Explicar, a partir de información obtida en internet, a Revolución Francesa de 1789, incluíndo cada idea obtida nas causas, no desenvolvemento e nas consecuencias.	HMCB3.3.1. Explica as causas da Revolución Francesa de 1789.	CSC CCL
			HMCB3.3.2. Explica esquematicamente o desenvolvemento da Revolución Francesa.	CSC CCL CAA
a b c d e g h	B3.4. Imperio Napoleónico.	B3.4. Identificar o Imperio Napoleónico, localizar a súa expansión europea e establecer as súas consecuencias.	HMCB3.4.1. Identifica nun mapa histórico a extensión do Imperio Napoleónico.	CSC CAA CD
a b c d e h	B3.5. O Congreso de Viena e o Absolutismo.	B3.5. Analizar a transcendencia para Europa do Congreso de Viena e a restauración do absolutismo, e identificar as súas consecuencias para os países implicados.	HMCB3.5.1. Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena, e relaciónaas coas súas consecuencias.	CSC CCL CAA
a b c d e h p	B3.6. Revolucións liberais ou burguesas de 1820, 1830 e 1848. O caso español.	B3.6. Identificar as revolucións burguesas de 1820, 1830 e 1848, e relacionar as súas causas e o seu desenvolvemento.	HMCB3.6.1. Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848.	CSC CCL
a b c d e g h	B3.7. O Nacionalismo: unificacións de Italia e Alemaña.	B3.7. Coñecer o proceso de Unificación de Italia e Alemaña, obtendo o seu desenvolvemento a partir da análise de fontes gráficas.	HMCB3.7.1. Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas.	CSC CCL CD
a b c d e h m n	B3.8. Cultura e Arte: Europa entre o neoclasicismo e o romanticismo.	B3.8. Descubrir as manifestacións artísticas de comezos do século XIX, obtendo información de medios bibliográficos ou de internet e presentándoa adecuadamente.	HMCB3.8.1. Establece as características propias da pintura, a escultura e a arquitectura do Neoclasicismo e o Romanticismo a partir de fontes gráficas.	CSC CCEC CCL CAA

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e h	B3.9. Independencia das colonias hispano-americanas.	B3.9. Analizar utilizando fontes gráficas a independencia de Hispanoamérica.	HMCB3.9.1. Realiza un friso cronolóxico explicativo da independencia das colonias hispanoamericanas ao comezo do século XIX.	CSC CMCCT CAA
	Bloque 4. A dominación europea do mundo e a I Guerra Mundial			
a b c d e h	B4.1. Tránsito do século XIX ao XX: visión global.	B4.1. Describir as transformacións e os conflitos xurdidos a finais do século XIX e comezos do século XX, e distinguir o seu desenvolvemento e os factores desencadeadores.	HMCB4.1.1. Realiza un diagrama en que se expliquen as cadeas causais e os procesos dentro do período de finais do século XIX e comezos do XX.	CSC CAA
a b c d e h	B4.2. Evolución dos principais Estados en Europa, América e Asia: Inglaterra vitoriana; Francia (III República e II Imperio); Alemaña bismarckiana; o Imperio Austrohúngaro; Rusia; os Estados Unidos (da Guerra Civil ata comezos do século XX) e Xapón (transformacións de finais do século XIX).	B4.2. Analizar a evolución política, social e económica dos principais países europeos, ademais de Xapón e os Estados Unidos a finais do século XIX, e presentar información que explique tales feitos.	HMCB4.2.1. Elabora un eixe cronolóxico con feitos que explican a evolución durante a segunda metade do século XIX de Inglaterra, Francia, Alemaña, o Imperio Austrohúngaro, Rusia, os Estados Unidos e Xapón.	CSC CMCCT CAA
			HMCB4.2.2. Explica a partir de imaxes as características que permiten identificar a Inglaterra vitoriana.	CSC CAA CCL CD
			HMCB4.2.3. Analiza textos relativos á época de Napoleón III en Francia.	CSC CAA CCL
			HMCB4.2.4. Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B4.3. Expansión colonial dos países industriais: causas; colonización e reparto de Asia, África e outros enclaves coloniais; consecuencias.	B4.3. Describir a expansión imperialista de europeos, xaponeses e estadounidenses a finais do século XIX, e establecer as súas consecuencias.	HMCB4.3.1. Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX.	CSC CAA CCL
			HMCB4.3.2. Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas.	CSC CD CAA

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			HMCB4.3.3. Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B4.4. Relacións internacionais. Paz Armada: a Tripla Alianza e a Tripla Entente.	B4.4. Comparar sinteticamente os sistemas de alianzas do período da Paz Armada.	HMCB4.4.1. Describe as alianzas dos países máis destacados durante a Paz Armada.	CSC CCL
a b c d e g h	B4.5. I Guerra Mundial: causas, desenvolvemento e consecuencias.	B4.5. Distinguir os acontecementos que conducen á declaración das hostilidades da I Guerra Mundial, e desenvolver as súas etapas e as súas consecuencias.	HMCB4.5.1. Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial.	CSC CAA CCL
			HMCB4.5.2. Comenta símbolos conmemorativos vinculados á I Guerra Mundial.	CSC CCL
			HMCB4.5.3. Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos.	CSC CAA CCL CD
			HMCB4.5.4. Extrae conclusións de gráficos e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.	CSC CAA CCL
	Bloque 5. O período de entreguerras, a II Guerra Mundial e as súas consecuencias			
a b c d e h	B5.1. Economía, sociedade e cultura da época: os anos vinte.	B5.1. Recoñecer as características do período de Entreguerras inseríndoas nos correspondentes aspectos políticos, económicos, sociais ou culturais.	HMCB5.1.1. Explica as características do período de Entreguerras a partir de manifestacións artísticas e culturais de comezos do século XX.	CSC CCL
a b c d e h	B5.2. Revolución Rusa; formación e desenvolvemento da URSS.	B5.2. Esquematizar o desenvolvemento da Revolución Rusa de 1917 recoñecendo as súas etapas e os seus protagonistas máis significativos, e establecer as súas consecuencias.	HMCB5.2.1. Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917.	CSC CCL
			HMCB5.2.2. Compara a Revolución Rusa de febreiro de 1917 coa de outubro de 1917.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B5.3. Tratados de Paz e reaxuste internacional: Sociedade de Nacións.	B5.3. Identificar os tratados de paz da I Guerra Mundial e establecer como unha consecuencia o xurdimento da Sociedade de Nacións.	HMCB5.3.1. Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo.	CSC CCL CAA

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
h			HMCB5.3.2. Analiza o papel que xoga a Sociedade de Nacións nas relacións internacionais, a partir de fontes históricas.	CSC CCL
a b c d e h	B5.4. Estados Unidos e a crise de 1929: a Gran Depresión e o "New Deal".	B5.4. Explicar a Gran Depresión e describir os factores desencadeadores e as súas influencias na vida cotiá.	HMCB5.4.1. Interpreta imaxes da Gran Depresión.	CSC CCL CAA CD
			HMCB5.4.2. Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929.	CSC CCL CMCCT
a b c d e h m	B5.5. Fascismos europeos e nazismo alemán.	B5.5. Recoñecer a transcendencia dos fascismos europeos como ideoloxías que conduciron ao desencadeamento de conflitos no panorama europeo do momento.	HMCB5.5.1. Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán.	CSC CCL
			HMCB5.5.2. Distingue símbolos dos fascismos europeos da primeira metade do século XX.	CSC
a b c d e h	B5.6. Relacións internacionais do período de entreguerras; viraxes cara á guerra.	B5.6. Comprender as relacións internacionais no período de entreguerras como elementos importantes das causas da II Guerra Mundial.	HMCB5.5.3. Analiza a partir de fontes contrapostas as relacións internacionais anteriores ao estoupido da II Guerra Mundial.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B5.7. II Guerra Mundial: orixes do conflito e características xerais.	B5.7. Identificar e explicar as desencadeadores da II Guerra Mundial, así como os feitos máis característicos.	HMCB5.7.1. Identifica e explica as causas desencadeadores da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B5.8. Desenvolvemento da II Guerra Mundial.	B5.8. Establecer as etapas do desenvolvemento da II Guerra Mundial, distinguindo as que afectaron a Europa e as que afectaron aos Estados Unidos e a Xapón.	HMCB5.8.1. Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico.	CSC CAA CCL
			HMCB5.8.2. Analiza o desenvolvemento da II Guerra Mundial a partir de mapas históricos.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B5.9. Consecuencias da II Guerra Mundial.	B5.9. Analizar o papel da guerra mundial como elemento de transformación da vida cotiá.	HMCB5.9.1. Describe as consecuencias da II Guerra Mundial.	CSC CAA CCL

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e h m	B5.10. Antisemitismo: o Holocausto.	B5.10. Entender o contexto en que se desenvolveu o Holocausto na guerra europea e as súas consecuencias.	HMCB5.10.1. Analiza imaxes que explican o Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi.	CSC CAA CD
			HMCB5.10.2. Recoñece a significación do Holocausto na historia mundial.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B5.11. Preparación da Paz e a ONU.	B5.11. Obter e seleccionar información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa á posguerra.	HMCB5.11.1. Sintetiza textos que explican a intervención da ONU nas relacións internacionais e nos asuntos de descolonización.	CSC CCL CAA
	Bloque 6. Evolución de dous mundos diferentes e os seus enfrontamentos			
a b c d e h	B6.1. Formación do bloque comunista fronte ao bloque capitalista: Guerra Fría.	B6.1. Describir os feitos políticos, económicos, sociais e culturais que explican o xurdimento dos dous bloques antagónicos, clasificándoos e presentándoos adecuadamente.	HMCB6.1.1. Localiza nun mapa os países que formaban os bloques comunista e capitalista.	CSC CD
a b c d e h	B6.2. Evolución das relacións entre as dúas superpotencias. Conflitos: da Guerra Fría á coexistencia pacífica e a distensión.	B6.2. Interpretar a Guerra Fría, a coexistencia pacífica e a distensión, e as súas consecuencias, e establecer acontecementos que exemplifiquen cada unha destas etapas das relacións internacionais.	HMCB6.2.1. Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría a partir dun mapa histórico.	CSC CAA CCL CD
a b c d e h	B6.3. Evolución da economía mundial de posguerra.	B6.3. Distinguir feitos que explican o enfrontamento entre os bloques comunista e capitalista, revisando as novas dos medios de comunicación da época.	HMCB6.3.1. Selecciona símbolos e imaxes que se identifiquen co mundo capitalista e o mundo comunista.	CSC
			HMCB6.3.2. Extrae conclusións dos textos, imaxes, mapas e gráficas que expliquen a evolución de ambos os bloques enfrontados na Guerra Fría, e sinala a que bloque pertence e algúns motivos que explican esa pertenza.	CSC CAA CCL CD CMCCT
a b c d	B6.4. Características sociais e culturais de dous modelos políticos diferentes: comunismo e capitalismo.	B6.4. Comparar e analizar o modelo capitalista co comunista desde os puntos de vista político, social, económico e	HMCB6.4.1. Explica algunhas características da economía capitalista a partir de gráficas.	CSC CCL CMCCT

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e h	e capitalismo.	social, económico e cultural, e exemplificar coa selección de feitos que durante este período afectan as dúas grandes superpotencias: a URSS e os Estados Unidos.	HMCB6.4.2. Explica algunhas características da economía comunista a partir de gráficos.	CSC CCL CMCCT
			HMCB6.4.3. Establece razoadamente e comparativamente as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista.	CSC CAA CCL
			HMCB6.4.4. Identifica formas políticas do mundo occidental e do mundo comunista.	CSC CCL
	Bloque 7. A descolonización e o terceiro mundo			
a b c d e h	B7.1. Orixes, causas e factores da descolonización.	B7.1. Explicar os motivos e os feitos que conducen á descolonización, e establecer as causas e os factores que explican o proceso.	HMCB7.1.1. Localiza nun mapa as zonas afectadas pola descolonización e os seus conflitos.	CSC CCL CD
a b c d e h	B7.2. Etapas e modelos de descolonización.	B7.2. Describir as etapas e as consecuencias do proceso descolonizador, e identificar as que afectan a unhas colonias e a outras, establecendo feitos e personaxes significativos de cada proceso.	HMCB7.2.1. Establece de xeito razoado as causas, os feitos e os factores que desencadean e explican o proceso descolonización.	CSC CCL CAA
			HMCB7.2.2. Identifica e compara as características da descolonización de Asia e de África.	CSC CCL
a b c d e h	B7.3. Desenvolvemento do proceso descolonizador: papel da ONU.	B7.3. Definir o papel da ONU na descolonización, analizando información que demostre as súas actuacións.	HMCB7.3.1. Explica as actuacións da ONU no proceso descolonizador a partir de fontes históricas.	CSC CCL
a b c d e h m	B7.4. O terceiro mundo e o Movemento de Países Non Aliñados: problemas dos países do terceiro mundo.	B7.4. Analizar o subdesenvolvemento do terceiro mundo e establecer as causas que o explican.	HMCB7.4.1. Analiza as características dos países do terceiro mundo a partir de gráficas.	CSC CCL CMCCT
			HMCB7.4.2. Localiza nun mapa os países do terceiro mundo.	CSC CD
			HMCB7.4.3. Analiza textos e imaxes do Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos.	CSC CCL

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e h	B7.5. Relacións entre os países desenvolvidos e non desenvolvidos; nacemento da axuda internacional.	B7.5. Apreciar o nacemento da axuda internacional e o xurdimento das relacións entre os países desenvolvidos e subdesenvolvidos, reproducindo as formas de axuda ao desenvolvemento e describindo as formas de neocolonialismo dentro da política de bloques.	HMCB7.5.1. Explica a evolución das relacións entre os países desenvolvidos e os países en vías de desenvolvemento, comparando a axuda internacional coa intervención neocolonialista.	CSC CCL CAA
	Bloque 8. A crise do bloque comunista			
a b c d e h i	B8.1. A URSS e as democracias populares.	B8.1. Describir a situación da URSS a finais do século XX, establecendo os seus trazos máis significativos desde unha perspectiva política, social e económica.	HMCB8.1.1. Localiza nun mapa as repúblicas exsoviéticas e os países formados tras a caída do muro de Berlín.	CSC CD
			HMCB8.1.2. Elabora un eixe cronolóxico que ordena os acontecementos que explican a desintegración da URSS, a formación da CEI e o xurdimento das repúblicas exsoviéticas.	CSC CMCCT
			HMCB8.1.3. Compara os países dos Balcáns desde os anos 80 ata a actualidade, utilizando mapas de situación.	CSC CAA CD CCL
a b c d e h	B8.2. Irrupción de M. Gorbachov: Perestroika e Glasnost.	B8.2. Resumir as políticas de M. Gorbachov nomeando as disposicións concernentes á Perestroika e á Glasnost, e resaltar as súas influencias.	HMCB8.2.1. Describe os trazos políticos e socioeconómicos da URSS desde a época de Breznev ata a de Gorbachov.	CSC CCL
a b c d e h i	B8.3. Desintegración da URSS: CEI-Federación Rusa e as novas repúblicas exsoviéticas.	B8.3. Analizar a situación creada co xurdimento da CEI e as repúblicas exsoviéticas, recollendo informacións que resuman as novas circunstancias políticas e económicas.	HMCB8.3.1. Elabora un cadro sinóptico sobre a situación política e económica das repúblicas exsoviéticas e a CEI- Federación Rusa.	CSC CAA CMCCT
a b c d e h	B8.4. Caída do muro de Berlín e evolución dos países de Europa central e oriental.	B8.4. Explicar a caída do muro de Berlín e nomear as súas repercusións nos países de Europa central e oriental.	HMCB8.4.1. Analiza imaxes que reflicten a caída do muro de Berlín.	CSC CCL
			HMCB8.4.2. Explica as novas relacións das repúblicas exsoviéticas con Europa occidental.	CSC CCL

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			HMCB8.4.3. Realiza unha procura guiada en internet para explicar de maneira razoada a disolución do bloque comunista.	CSC CAA CCL
a b c d e h	B8.5. Problema dos Balcáns. Guerra de Iugoslavia.	B8.5. Identificar o problema dos Balcáns, enumerar as causas do xurdimento de tal situación e resumir os feitos que configuran o desenvolvemento de conflitos nesta zona.	HMCB8.5.1. Describe comparativamente a evolución política dos países de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín.	CSC CCL
			HMCB8.5.2. Describe e analiza as causas, o desenvolvemento e as consecuencias da guerra dos Balcáns, nomeadamente en Iugoslavia	CSC CCL
	Bloque 9. O mundo capitalista na segunda metade do século XX			
a b c d e h m	B9.1. Pensamento e cultura da sociedade capitalista na segunda metade do século XX.	B9.1. Distinguir os postulados que defende a cultura capitalista da segunda metade do século XX establecendo as liñas de pensamento e os logros obtidos.	HMCB9.1.1. Enumera as liñas de pensamento económico do mundo capitalista na segunda metade do século XX.	CSC CCL
			HMCB9.1.2. Explica o modelo capitalista dun país elaborando información a partir dunha procura guiada en internet	CSC CAA CCL
a b c d e h m	B9.2. Estado do benestar.	B9.2. Describir o Estado do benestar, aludindo ás características significativas que inflúen na vida cotiá.	HMCB9.2.1. Identifica razoadamente as características e símbolos do Estado do benestar.	CSC CCL
a b c d e h	B9.3. Proceso de construción da Unión Europea: das Comunidades Europeas á Unión.	B9.3. Explicar o proceso de construción da Unión Europea enumerando os fitos máis destacados que configuran a súa evolución.	HMCB9.3.1. Elabora eixes cronolóxicos sobre o proceso de construción da Unión Europea.	CSC CMCCT
a b c d e h	B9.4. Obxectivos e institucións da Unión Europea.	B9.4. Coñecer os obxectivos da Unión Europea en relación coas institucións que compoñen a súa estrutura.	HMCB9.4.1. Relaciona razoadamente as institucións da Unión Europea cos obxectivos que esta persegue.	CSC CCL

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e h	B9.5. Evolución dos Estados Unidos: dos anos 60 aos 90.	B9.5. Describir a evolución política, social e económica dos Estados Unidos desde os anos 60 aos 90 do século XX, sintetizando os aspectos que explican a transformación da sociedade norteamericana e que constitúen elementos orixinarios do Estado do benestar.	HMCB9.5.1. Realiza un eixe cronolóxico dos feitos máis significativos de tipo político, social e económico dos Estados Unidos desde os anos 60 aos 90.	CSC CMCCT
			HMCB9.5.2. Selecciona e presenta mediante mapas ou redes conceptuais información referida aos Estados Unidos entre 1960 e 2000.	CSC CD CAA
a b c d e h	B9.6. Xapón e os novos países asiáticos industrializados.	B9.6. Identificar as singularidades do capitalismo de Xapón e os novos países industriais asiáticos, establecendo trazos de carácter político, económico, social e cultural.	HMCB9.6.1. Establece razoadamente as características e os símbolos que explican aspectos singulares do capitalismo de Xapón e a área do Pacífico.	CSC CAA CCL
	Bloque 10. O mundo actual desde unha perspectiva histórica			
a b c d e g h m	B10.1. Globalización e medios de comunicación: impacto científico e tecnolóxico. Caída do muro de Berlín. Atentados de Nova York. A inmigración como fenómeno globalizado.	B10.1. Analizar as características da globalización e describir a influencia dos medios de comunicación neste fenómeno, así como o impacto dos medios científicos e tecnolóxicos na sociedade actual.	HMCB10.1.1. Identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e noutros medios dixitais.	CSC CD CCL CAA
			HMCB10.1.2. Elabora un breve informe sobre as relacións entre inmigración e globalización a partir de fontes históricas.	CSC CD CCL CSIEE
			HMCB10.1.3. Extrae conclusións de imaxes e material videográfico relacionados co mundo actual.	CSC CD CCL
a b c d e h m	B10.2. A ameaza terrorista nun mundo globalizado.	B10.2. Describir os efectos da ameaza terrorista (yihadismo, etc.) sobre a vida cotiá, e explicar as súas características.	HMCB10.2.1. Realiza unha procura guiada en internet sobre a ameaza terrorista, organizacións que a sustentan, actos máis relevantes (11-S de Nova York, 11-M de Madrid 7-X de Londres, etc.), os seus símbolos e as repercusións na sociedade (cidadanía ameazada, asociacións de vítimas, mediación en conflitos, etc.), e analiza e comunica a información máis relevante.	CSC CD CCL CAA

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d e h	B10.3. Europa: reto e unión.	B10.3. Resumir os retos da Unión Europea no mundo actual, identificando os seus problemas para amosarse como zona xeopolítica unida fronte a outras áreas.	HMCB10.3.1. Identifica os retos actuais da Unión Europea a partir de novas xornalísticas seleccionadas.	CSC CCL CAA
			HMCB10.3.2. Explica comparativamente os desaxustes da Unión Europea na relación con outros países ou áreas xeopolíticas.	CSC CCL CAA
a b c d e h m n	B10.4. Trazos salientables da sociedade norteamericana a comezos do século XXI, tras os atentados do 11 de setembro de 2001.	B10.4. Enumerar os trazos salientables da sociedade norteamericana a comezos do século XXI identificando a transcendencia dos atentados do 11-S e explicando as transformacións e o impacto ocasionado a este país.	HMCB10.4.1. Elabora mapas conceptuais sobre os trazos da sociedade norteamericana, agrupados en política, sociedade, economía e cultura.	CSC CD CCL CAA
a b c d e h n	B10.5. Hispanoamérica: situación actual.	B10.5. Analizar a evolución política, económica, social e cultural de Hispanoamérica.	HMCB10.5.1. Describe os principais movementos políticos, económicos, sociais e culturais da Hispanoamérica actual.	CSC CCL CAA
a b c d e h m	B10.6. O mundo islámico na actualidade.	B10.6. Describir a evolución do mundo islámico na actualidade, resumindo os seus trazos económicos, políticos, relixiosos e sociais.	HMCB10.6.1. Enumera e explica os trazos económicos, políticos, relixiosos e sociais do mundo islámico, e localiza nun mapa os países que o forman na actualidade.	CSC CD CCL CAA
a b c d e h	B10.7. África islámica, subsahariana e Sudáfrica.	B10.7. Distinguir a evolución dos países de África relacionando as súas zonas xeoestratéxicas.	HMCB10.7.1. Compara aspectos económicos, políticos, relixiosos e sociais entre os principais países do continente africano.	CSC CCL CAA
a b c d e h	B10.8. A India e China do século XX ao XXI: evolución política, económica, social e de mentalidades.	B10.8. Resumir a evolución de China e a India desde finais do século XX ao século XXI, seleccionando trazos políticos, económicos, sociais e de mentalidades	HMCB10.8.1. Compara aspectos económicos, políticos, relixiosos e sociais de China e a India.	CSC CCL CAA
			HMCB10.8.2. Compara aspectos económicos, políticos, relixiosos e sociais entre países emerxentes de Asia e África.	CSC CCL CAA

	Historia do Mundo Contemporáneo. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 11. A historia contemporánea: o tempo histórico. Métodos e ferramentas propias da disciplina.			
h l m	B11.1. Tempo histórico.	B11.1. Recoñecer que os acontecementos e procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	HMCB11.1.1. Recoñece que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	CSC CMCCT CAA
e g h l m i	B11.2. Fontes históricas.	B11.2. Localizar e seleccionar información escrita e gráfica salientable utilizando fontes primarias e secundarias (biblioteca, internet, etc.), e analizar a súa credibilidade.	HMCB11.2.1. Localiza e selecciona información escrita e gráfica salientable utilizando fontes primarias e secundarias, e analiza a súa credibilidade.	CSC CD CAA CCL
e h i n	B11.3. Vocabulario histórico e artístico da Idade Contemporánea.	B11.3. Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado.	HMCB11.3.1. Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico e artístico necesario.	CSC CCL

10.1.3. CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E INDICADORES DE LOGRO: Grao mínimo de consecución 50% Considerarase superada a materia cando o alumnado consiga cumprir a metade do total dos seguintes indicadores:

1. Coñecer as transformacións sociais e económicas da Europa do Antigo Réxime.
2. Localizar nun eixe cronolóxico as personaxes e os feitos históricos máis salientados
   da historia de Europa nos séculos XVII e XVIII.
3. Coñecer os problemas derivados do estancamento agrícola e do reparto desigual das
   terras na sociedade do Antigo Réxime.
4. Explicar as características da industria e das manufacturas tradicionais.
5. Analizar o papel do comercio marítimo no século XVIII e as políticas mercantilistas que
   aplicaron as monarquías absolutas para favorecer as exportacións.
6. Describir a xerarquización da sociedade estamental, identificando os dereitos e
   deberes dos grupos privilexiados e non-privilexiados.
7. Explicar a forma de exercer o poder das monarquías absolutas.

8. Sintetizar as causas que desencadearon a caída do Antigo Réxime.
9. Identificar as bases teóricas e os principais pensadores da Ilustración.
10. Recoñecer os intentos reformistas do despotismo ilustrado.
11. Coñecer as principais transformacións que se produciron en Gran Bretaña como
consecuencia da primeira Revolución Industrial.
12. Identificar os avances técnicos da Revolución Industrial e os sectores industriais
pioneiros e recoñecer os factores que permitiron o aumento da productividade.
13. Explicar as causas do crecemento demográfico do século XVIII.
14. Recoñecer os factores que estimularon a mecanización da industria téxtil e os seus
efectos no incremento da producción.
15. Analizar a importancia do capital e dos investimentos na economía industrial.
16. Explicar a doutrina do liberalismo económico e identificar ós seus defensores.
17. Comprender o funcionamento do capitalismo industrial e os cambios experimentados
na organización do traballo.
18. Entender o poder económico e político da burguesía na sociedade industrial, e
reflexionar sobre as condicións sociolaborais da clase obreira.
19. Describir o crecemento e a evolución das cidades derivados da industrialización, así
como as transformacións que experimentou a estructura familiar.
20. Identificar a pervivencia da sociedade do Antigo Réxime nos países europeos.
21. Recoñecer as principais causas da Revolución Francesa, identificar
cronoloxicamente os momentos álxidos que a marcan e entender as súas
repercusións a longo prazo.
22. Identificar o proceso de xurdimento do bonapartismo.
23. Analizar a época da Restauración e comprender o seu contido ideolóxico-político.
24. Describir as diferentes fases da revolución liberal e entender as consecuencias que

tivo nos diferentes países europeos.
25. Identificar as diferencias entre o mapa europeo do Congreso de Viena e o posterior a
1848.
26. Entender os procesos de unificación política de Italia e Alemaña.
27. Coñecer as manifestacións do nacionalismo fóra de Europa.
28. Comprender o rápido proceso de modernización económica, social e política de
Xapón no século XIX.
29. Utilizar correctamente o vocabulario histórico de cada época.
30. Analizar as condicións de vida e de traballo do proletariado durante o século XIX,
comparándoas co estilo de vida da burguesía industrial e das novas clases dirixentes.
31. Recoñecer as causas da conflictividade laboral do movemento obreiro e o
xurdimento das primeiras formas de asociacionismo e de sindicalismo.
32. Explicar as características de movementos como o ludismo e o cartismo, e saber
contextualizalos no espacio e o tempo.
33. Entender os postulados teóricos do socialismo utópico.
34. Describir as relacións entre a burguesía liberal e o movemento obreiro xurdidos das
revolucións de 1848.
35. Coñecer as bases da teoría marxista, as súas obras e os seus principais
defensores.
36. Explicar as causas que provocaron a creación da Primeira Internacional.
37. Coñecer cómo evolucionou o anarquismo a finais do século XIX, prestando especial
atención ó proceso de configuración do anarcosindicalismo.
38. Entender o papel da Segunda Internacional na evolución do socialismo.
39. Utilizar correctamente o vocabulario específico deste período.
40. Coñecer a organización política e a estructura social da Inglaterra victoriana.

41. Coñecer a importancia dos movementos sufraxistas na loita pola consecución do
dereito ó voto da muller.
42. Analizar as causas da proclamación da III República francesa, a súa liña de actuación
política e os problemas que tivo que afrontar.
43. Recoñecer as repercusións políticas, económicas e ideolóxicas das unificacións
italiana e alemana.
44. Describir a organización política, socioeconómica e territorial do Reich imperialista
e da Italia unificada.
45. Recoñecer os elementos conservadores dos "antigos imperios" (austro-húngaro, ruso
e otomano) e comparalos coas novas potencias europeas.
46. Describir os sistemas de alianzas políticas que se estableceron entre as potencias
europeas, de 1870 a 1914, centrándose, principalmente, na política exterior de
Bismarck.
47. Recoñecer as innovacións técnicas da Segunda Revolución Industrial.
48. Coñecer as principais consecuencias da Segunda Revolución Industrial, en canto ó
incremento da producción e os cambios na organización do traballo.
49. Analizar as causas e as consecuencias da expansión imperialista europea do último
cuarto do século XIX.
50. Analizar o reparto de África e a ocupación de Asia a partir de mapas históricos.
51. Describir as formas de organización e explotación dos territorios coloniais e valorar
as súas repercusións na actual situación económica e social destes países.
52. Coñecer as causas que desencadearon a Primeira Guerra Mundial.
53. Describir as relacións internacionais previas á guerra, os intereses das grandes potencias e

os conflictos que propiciaron as condicións idóneas para o estalido da guerra.
54. Coñecer as alianzas entre os dous bloques enfrontados na Primeira Guerra Mundial.
55. Explicar as causas inmediatas do estalido da Gran Guerra.
56. Analizar as causas da extensión e mundialización do conflicto
57. Explicar o resultado dos tratados de paz e valorar a función das organizacións
nacidas despois da guerra para garantir a paz e fomentar a colaboración
internacional.
58.Valorar as repercusións económicas, políticas e territoriais da Gran Guerra,
centrándose no novo mapa de Europa despois do conflicto.
59. Coñecer as características do Imperio tsarista a principios do século XX.
60. Identificar as causas que desencadearon a revolución de 1905.
61. Explicar cómo se produciu a revolución de febreiro de 1917 e a caída do tsarismo
62. Recoñecer o papel das ideas de Lenin no desenvolvemento da revolución.
63. Describir cómo se produciu a toma do poder na xornada revolucionaria de outubro e
cómo se concretou a construcción do primeiro Estado socialista.
64. Explicar a función dos diferentes órganos que formaron o novo Estado soviético.
65. Coñecer os principais conflictos da guerra civil e analizar as súas consecuencias.
66. Describir os cambios que supuxo a aplicación da Nova Política Económica.
67. Analizar o impacto que a revolución rusa tivo no resto de Europa e valorar as
medidas adoptadas para difundir as ideas comunistas.
68. Explicar as medidas políticas e económicas adoptadas polo estalinismo.
69. Coñecer a represión e a política de terror exercida por Stalin durante os anos trinta.
70. Entender as relacións internacionais da URSS desde 1917 ata 1941.

71. Identificar as consecuencias económicas e os grandes desequilibrios financeiros
internacionais xurdidos da Primeira Guerra Mundial.
72. Entender as causas que explican o gran crecemento económico e a supremacía dos
Estados Unidos durante os anos 20.
73. Analizar as causas que provocaron o crac bolsista de 1929 e o desencadeamento da
depresión económica xeneralizada.
74. Comparar as medidas tomadas por diferentes gobernos para intentar recuperar a
economía.
75. Entender os elementos clave da doutrina económica proposta por Keynes.
76. Relacionar a situación de crise económica dos anos 30 e os antecedentes históricos
de Italia e Alemaña coa aparición do fascismo italiano e o nazismo alemán.
77. Describir os factores que favoreceron o ascenso dos fascismos ó poder.
78. Coñecer a ideoloxía e os intereses políticos e económicos dos réximes fascistas.
79. Recoñecer as principais características da dictadura fascista italiana en materia
política, económica e social.
80. Identificar os principais trazos da ideoloxía nazi: fanatismo, pureza racial,
persecución das minorías, antisemitismo, etc.
81. Coñecer as causas que desencadearon a Segunda Guerra Mundial.
82. Identificar as ofensivas máis importantes da Segunda Guerra Mundial e explicar a
evolución do conflicto mediante a observación e a interpretación de mapas
históricos.
83. Describir as ofensivas aliadas que provocaron o afundimento das potencias do Eixe. 84. Valorar as dimensión económicas e sociais do conflicto e a transcendencia histórica
do bombardeo atómico sobre Hiroshima e Nagasaki.

85. Coñecer as consecuencias inmediatas da guerra e a evolución do proceso de paz.
86. Reflexionar sobre a traxedia do holocausto xudeu.
87. Coñecer as principais conferencias de paz celebradas despois do conflicto.
88. Valorar a importancia da creación da ONU e describir a composición.
89. Analizar os cambios territoriais do mapa europeo despois da Segunda Guerra
Mundial.
90. Coñecer as causas que explican a polarización do mundo en dous bloques antagónicos.
91. Comprender a evolución dos EE UU e a URSS trala Segunda Guerra Mundial.
92. Analizar a situación de Alemaña como eixe principal de diversos acontecementos da
Guerra fría: do bloqueo de Berlín á caída do muro.
93. Identificar as guerras de Corea e Vietnam como conflictos enmarcados no período da
Guerra fría, e constatar a aparición de China como unha potencia mundial.
94. Analizar as causas e as consecuencias da "crise dos mísiles".
95. Explicar as razóns que conduciron ó período de "coexistencia pacífica" dos anos 50
e 60, salientando os esforzos por limitar a carreira armamentista.
96. Enumerar os conflictos dos anos 70 que provocaron o retorno á bipolarización.